

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

Op WOENSDAG, den 9den Mei 1849, zal, onder nadere approbatie, door CURATOREN DER HOOGESCHOOL te GRONINGEN, in bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR VAN DEN WATERSTAAT IN DE PROVINCIE GRONINGEN, aan het LOCAAL van het PROVINCIEHUIS, worden aanbesteed:

Het doen van de noodige Herstellingen en het Onderhouden van al de Akademische Gebouwen, met de Leverantie van alle daarvoor benodigde Materialen; van den 1sten Mei 1849 af tot ultimo April 1850.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod. Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het Locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Gouvernement der Provincie Groningen, ter lezing liggen: te 's Gravenhage, in de voornaamste Logementen; te Groningen, in den Doelen, bij de Kasteleins VAN DER LAAN, Erven REXHOFF, wedw. DE JONGE en wedw. BONTKOE, allen aan de Grootte Markt; voorts in het Blaauwe Paard; bij Visser in de Zee; bij den Kastelein RASKER, op den hoek van het Ameland, en bij den Kastelein BRUNN, in de Slingert, buiten de Apoort; te Grijsbeek in het Gemeentehuis; te Winsum bij de Weduwe H. A. WIERSEMA; te Appingedam bij den kastelein HOKSTRA; te Delfzijl bij de wedw. WERTS en den kastelein HAZENHOEK; te Winschoten bij den kastelein F. H. WISSEMAN; te Nieuwe Schans bij den kastelein SMIT, en te Zuidhorn bij de wedw. OSENSTJUK.

Zullende den vierden dag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij de Heeren Hoofd-Ingenieur en Ingenieur te Groningen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken:
J. M. DE KEMPNAR.

SCHUTTERIJ.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen, gelet hebbende op artt. 1, 2, 6, en 9 der wet op de Schutterijen van den 11den April 1827 (Staatsblad no. 17), brengen bij deze ter kennis van een ieder, dat de Registers ter inschrijving voor de dienst der Schutterij zullen geopend worden op den 15den Mei aanstaande.

Dat tot deze inschrijving verplicht zijn, en daartoe mitstien worden opgeroepen alle ingezetenen dezer Gemeente, die in het jaar 1824 zijn geboren; dat mede tot deze inschrijving zijn verpligt zij, welke geboren zijn in 1815 tot 1823 ingesloten, en zich hier ter Stede, sedert de vorige inschrijving, uit andere plaatsen met de woon hebben nedergezet, waaronder ook zijn begrepen de militairen, die sedert dien tijd derzelver paspoort verkregen en zich alhier gevestigd hebben, alsmede de zich in deze Stad gevestigd hebbende vreemdelingen (waardoor verstaan worden zij, die hun voornemen, om zich in dat Rijk neder te zetten, hebben aan den dag gelegd, hetzij door eene uitdrukkelijke verklaring, hetzij door het werkelijk overbrengen van den zetel van hun bestaan herwaarts, zonder dat de tijdelijke uitoefening van een bedrijf of handwerk in eenige ondergeschikte betrekking als zodanig voornemen wordt aangemerkt); dat van de inschrijving niemand der bovengenoemde personen, al vermeende hij tot de vrijgestelden of uitgesloten te behoren, is uitgezonderd, en dus ook niet die personen, welke reeds hun ontslag uit de Schutterlijke dienst hebben bekomen; zullende degenen, die bevonden zullen worden, zich niet vóór den 1sten Juni aanstaande te hebben doen inschrijven, ambtshalve ingeschreven en door den Schutterraad verwezen worden tot eene geldboete, terwijl zij daarenboven zonder loting bij de Schutterij zullen worden ingelijfd, indien het zal blijken, dat er tijdens de verzuimde inschrijving geene redenen tot uitsluiting of vrijstelling ten hunnen aanzien bestonden. En ten einde de inschrijving behoorlijk geschiede, en zij, die daartoe volgens de gemaakte bepaling verplicht zijn, niet komen te vervallen in de straf, op de verzuimde inschrijving vastgesteld, zoo worden dezelve ten ernstigste aangemaand, om zich van een geboorte-extract te voorzien en zich alsoo van hunnen luisten onderdom te verzekeren; voorts uitgenoodigd, om op de navolgende dagen, des voormiddags van 9 tot 12 uur, zich ter inschrijving te versoegen aan het Bureau van Inkwartiering in het Raadhuis alhier, daarbij tevens de roode Letter en het Nummer van hunne woning opgeveende, te weten: die, welke wonen in de roode letters

A, B, C, D, E, F, G, H, I, K, L en M, op Maandag, den 21sten Mei 1849;
N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, IJ en Z, op Dinsdag, den 22sten Mei 1849.

Voorts gelet hebbende op art. 7 van Zijner Majesteits bevel van den 7den September 1828 (Staatsblad no. 35) roepen mede bij deze op alle personen, welke, als gehuwd of als weduwnaars met kind of kinderen, in het afgeloopen jaar in de termen zijn geweest, om uit dien hoofde in de tweede klasse van de algemeene rol der Schutterij te worden gebracht, doch sedert dien tijd de bevoegdheid hebben verloren om in die klasse te verblijven, en dus alnu in de eerste klasse der voor dit jaar te stellen algemeene Schuttersrol geplaatst moeten worden, om van dusdanige verandering van omstandigheden schriftelijk kennis aan Burgemeester en Wethouders te geven, of zich daartoe ter Stads Secretarij aan te melden, des middags van 12 tot 1 uur, vóór de aan te vangen inschrijving, en dus uiterlijk tot den 15den Mei aanstaande; zullende, wanneer deze kennisgeving door de belanghebbenden mogt zijn verzuimd, en zij dus diep ten gevolge niet bij de Schutterij zouden zijn ingelijfd, door Burgemeester en Wethouders proces-verbaal tegen hen moeten worden opgemaakt en aan de rechtbank toegezonden, ten einde op de nalatigen toe te passen de strafbepaling van art. 1 der wet van den 6den Maart 1818 (Staatsblad no. 12), houdende eene geldboete van ten hoogste f 50 — 00, en eene gevangenis uiterlijk van drie dagen, hetzij ieder afzonderlijk of wel beide straffen te zamen.

Wijders brengen Burgemeester en Wethouders ter kennis van diegenen, welke hun 84ste jaar hebben voleindigd, en bij de Schutterij ingelijfd zijn geworden, dat zij, indien zij zulks verkiezen, hun ontslag kunnen reclamieren; waarom een iegelijk, die van dit regt wenscht gebruik te maken, aangemaand wordt, zulks ter kennis van Burgemeester en Wethouders dezer Stad te brengen, door eene verklaring deswege schriftelijk te doen en ter Secretarij te bezorgen, uiterlijk vóór den 15den Mei aanstaande; vermits al degenen, welke zulks niet mogen verrigten, beschouwd zullen worden hun ontslag niet te verlangen en als Vrijwilligers te blijven dienen.

En opdat deze kome ter kennis van de Ingezetenen, zal dezelve in de Groninger Courant geplaatst en voorts aangealagen worden, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gedaan ten Raadhuis te Groningen, den 3 Mei 1849.
Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
HORA SIJOCAMA.

Herijk van Maten en Gerigten.

Aan de belanghebbenden wordt bij deze ter kennis gebracht, dat de **Herijk** van de **Inhoudsmaten** voor **Drooge Waren**, zoo **Tonnematen** als **andere**, van **Korenschalen** en van de **Wisse**, benevens van de **Pochtmaten** in de Gemeente zal plaats hebben voor de Ingezetenen, wonende in de roode Letters T, U, V, W, X, IJ en Z, van den 7den tot den 11den Mei, telkens van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uur.

ITALIE.

Staat der zaken in Italië.

ROMEINSCHE REPUBLIEK.

Men zegt, dat de minister *Manzoni* op zijne reis naar Londen belangrijke munten en manuscripten uit de bibliotheek van 't Vatikaan heeft medegevoerd, ten einde die voorwerpen in Engeland te verkoopen of te verpanden!

[„Men kan, — zegt de *Tijd*, N. H. Ct., — zich inmiddels geen denkbeeld maken van den euveldmoed van het revolutionair bestuur, en van zijne aanmatiging in de kerkelijke verordeningen. Men herinnert zich, hoe een gesuspendeerd priester, op last der regering, op Paschen de mis las aan het altaar, waar vroeger alleen de Paus het onbevleete offer opdroeg; men weet nog, dat *Mazzini* vervolgens het balkon der St. Pieterskerk beklom om zich door de factie te laten toelichten. — Maar even ergerlijk is de achteeloosheid der regering. De benodigde karikatuurplaten worden strafeloos verkocht en in den schouwburg wordt eene Italiaansche omwerking van de *Tartuffe* opgevoerd, alleen om een priesterlijk gewaad op het toneel te kunnen doen verschijnen. Het is blijkbaar, dat het bestuur alle katholiek gevoel en liefde voor het Pauschap bij het volk wil verstikken. Daartoe werkt zij ook de Protestantische propaganda in de hand, die er hare bijbels verspreidt, reeds twee scholen heeft gesticht en eerstdaags eene kerk zal bouwen.”]

— De *Contemporaneo* spreekt van benden, welke zich in de bergachtige streken van de provincie d'Ascoli gevormd hebben, en reeds eenige voordeelen zouden behaald hebben ten gunste van den Paus.

SICILIË.

Terwijl zich de staat van zaken in het noorden van Italië verkwijlt, wordt hij in het zuiden eenvoudiger.

Uit Napels meldt men n.l., dat behalve Syracuse en Augusta ook een groot aantal andere steden van Sicilië, deels schriftelijk, deels door bezendingen, zich aan den Prins van *Satriano* onderworpen hebben, zoodat, behalve Palermo, bijna het geheele eiland tot gehoorzaamheid aan den Koning teruggekeerd is.

Later berigt. De onderwerping van Sicilië is volkomen. Men deelt thans de bijzonderheden mede aangaande de overgave van Palermo. De eenige voorwaarde van de kapitulatie der Palermitanen is eene algemeene amnestie.

SARDINIË.

Den 24sten April zijn 3000 Oostenrijkers in inderdaad Alessandria getrokken. — De verontwaardiging der Piemontezers is daardoor ten toppunt. De gematigde dagbladen zelfs roepen het te wapen! uit. Ook Koning *Victor Emanuel* zou in de verontwaardiging des volks deelen, en gezegd hebben [?], „dat door die bezetting de grondwet geschoonden is.”

— Men gaf in Turin hoog op van de buitensporige vorderingen van Oostenrijk, welk rijk de te betalen schade-loosstelling voor de oorlogskosten op een bedrag van 200 miljoen moet hebben gesteld.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 27 April.

Kossuth heeft zijn oogmerk bereikt, en den 24sten dezer bezit genomen van Pesth, de hoofdstad van Hongarije, onder een uitbundig vreugdegejuich van het grootste gedeelte der bevolking. De keizerlijke hebben de schipbrug verbrand, en het verkeer van de Hongaren afgebroken, ten einde de Hongaren te beletten, den Donau op dat punt over te trekken. — Of de vloed elders en beneden Pesth reeds door opstandelingen is gepasseerd, wordt niet nog gemeld.

— De *Bras. Zeitung* vermeldt, „dat het keizerlijke leger in den slag tusschen Gran en den Donau 12,000 man verloren heeft, die of door de Hongaren zijn ter nedergesabeld of in den Donau zijn omgekomen, ten gevolge van welk verlies de generaal *v. Welden* Pesth en Ofen heeft moeten ontruimen.” — Deze tijding zal, ten opzichte van het verlies van 12,000 man, wel overdreven zijn.

Van den 28sten. Betreffende het inrukken van Russische troepen op Oostenrijksch grondgebied beginnen de geruchten al meer en meer veld te winnen. — Men spreekt van het binnenrukken van 55,000 man Russen over Krakau door Moravië heen, die zich binnen weinige dagen bij Neutra op het toneel des oorlogs zouden bevinden. Volgens anderen zouden niet minder dan 100,000 Russen in Hongarije binnenrukken, terwijl eindelijk nog van de Galicische grenzen gemeld wordt, dat een Russisch legerkorps in Oostenrijks Silezië was binnengerukt.

STUTTGART, 27 April.

De Koning moet verklaard hebben, nooit weder naar Stuttgart te willen terugkeeren. — Men spreekt veel van de aanstaande abdikatie des Konings en van zijne reis naar 's Gravenhage.

— Men meldt uit Ludwigsburg van den 26sten, dat de Koning den vorigen dag het gehele korps officieren en verdere autoriteiten, die hem voor zijn bekend besluit kwamen bedanken, ontvangen en onder anderen aan de stedelijke deputatie geantwoord heeft: „Gij zijt mij geen dank verschuldigd; ik heb slechts voor den drang der omstandigheden gebukt; God geve, dat het Wurtemberg tot zegen moge strekken.” — Aan de officieren heeft hij te kennen gegeven, „dat hij onwrikbaar aan de constitutie zoude vasthouden,” waarop ook het korps te kennen gaf, „dat het bloed en leven veil had voor den Koning en voor de constitutie.”

[Volgens de jongste bijzondere berichten uit Stuttgart, schijnt het zich inderdaad te bevestigen, dat de Koning van Wurtemberg ten behoeve van den kroonprins afstand zal doen van den troon, ten einde zich aan de beloften en voorwaarden, waarin hij tegen zijnen wil getreden is, te kunnen onttrekken.]

HAMBURG, 28 April.

Wij ontvingen nog vele bijzonderheden omtrent het gevecht bij Kölding, dat meer en meer blijkt zeer bloedig te zijn geweest. Eene juiste opgave van het door ons geleden verlies ontbreekt; men kan het schatten op rum 250 aan dooden en gewonden. De Denen hebben dapper gevochten. De toestand der stad Kölding is zeer treurig; overal ontmoet het oog de nog rookende puinen van afgebrande huizen.

— Heden is van het oorlogstoneel in Denemarken niets nieuws te berichten. Volgens de laatste tijdingen, waren de Deensche troepen tot achter Velle teruggetrokken, doch het blijkt niet, dat er sedert het gevecht bij Kölding iets van gewigt is voorgevallen.

— *Oria Lehman*, de Deensche minister aan wiens raadgevingen de hervatting der vijandelijkheden in groote mate toegeschreven wordt, en die te Kölding gevangen is gemaakt, is op het slot Gottorp in verzeerde bewaring gesteld.

Van den 29sten. In Dantsig heeft een ontzettende brand plaats gehad. Elf pakhuizen met eenen grooten voorraad van graan en de groene brug zijn er op den 28sten April eene prooi der vlammen geworden. De schade wordt op 450,000 rth. begroot, waarvan slechts een gedeelte bij onderscheidene brand-assurantie-maatschappijen is verzekerd. Door de krachtige hulp der militairen is men eindelijk den brand meester geworden, die anders een aanzienlijk gedeelte der stad in de asch had kunnen leggen.

— Heden is wederom niets van het oorlogstoneel in Denemarken bekend geworden; het schijnt dat de beide partijen elkander gadeslaan en intusschen versterking tot zich trekken. Men spreekt weder veel van het eerlang sluiten van een wapenstilstand.

FRANKFORT, 28 April.

Volgens berigt uit Moskou, is de Keizer van Rusland

met den troonopvolger aldaar den 7den April aangekomen; Z. M. heeft vele bevorderingen bij het leger verleend en bevolen, dat alle verloggers met den 1sten Mei onder hunne vanen moeten zijn teruggekeerd.

Van den 29sten. Gisteren namiddag was er op de straten eenige beweging, ten gevolge van aangeplakte geschriften, waarbij de menigte vermaand werd, zich te wapenen. — Dergelijke raadgevingen zal men ongetwijfeld ook hooren in de volksvergaderingen, die heden op verscheidene plaatsen gehouden zullen worden, en het is te verwachten, dat dezelve ingang zullen vinden.

Van het octroijeren eener Duitse Rijkssconstitutie wordt nog altijd gesproken, en men brengt daarmede in verband het bijeenbrengen eener groote menigte troepen in de nabijheid dezer stad. — Tevens wordt verhaald, dat er een voorstel gedaan zal worden, om de Nationale Vergadering van hier naar Stuttgart te verplaatsen.

— In Beijeren blijft de opgewondenheid der gemoederen zeer groot, voornamelijk in de groote steden, waar men zich onbewimpeld voor de Duitse constitutie verklaart. In Rijn-Beijeren wil men zich zelfs, indien de regering in hare weigering blijft volharden, van Beijeren afscheuren en zich onder de onmiddellijke heerschappij van het rijksbestuur stellen.

Van den 30sten. De Nationale Vergadering heeft heden o. a. besloten:

1.) Tegenover het geheele Duitse volk aan de Hannoverse en Pruisische regeringen de afkeuring over de plaats gehad hebbende ontbinding der kamers te kennen te geven.

2.) De desbetreffende regeringen aan te manen, dadelijk nieuwe verkiezingen te doen plaats hebben.

3.) Aan de nog overige wettelijke organen de verwachting te kennen te geven, dat zij den wil des volks rondborstig, moedig en spoedig jegens de regeringen aan den dag zullen leggen.

Verder werd nog in die zitting besloten, dat de president de vergadering, wanneer en waar hij wilde, zoude kunnen bijeenroepen en dat de aanwezigheid van 150 leden voldoende was tot het nemen van een besluit.

BERLIJN 29 April.

Het ministerie *Brandenburg* blijft in stand; zelfs de heer *v. Arnim* zal geenszins als minister van buitenlandse zaken aftreden, en de hoofdstad zal vooreerst nog in staat van beleg blijven, vermits — zoo als wij reeds berigt hebben — de Koning tot het gewigtig besluit is gekomen, om de Tweede-Kamer te ontbinden en diensvolgens de zittingen der Eerste Kamer te verdragen.

— Heden is het antwoord des Konings naar Frankfort afgezonden. Z. M. weigert bepaaldelijk de erfkeizerlijke waardigheid, op grond van de Duitse Constitutie, te aanvaarden. (Dit besluit, ofschoon sedert de jongste verklaringen te verwachten en het gevolg van de laatste gevoerde onderhandelingen, zal gewisselijk in geheel Duitschland eenen diepen indruk maken.)

— Gisteren avond te 9 uur moest men op nieuw de vuurwapenen gebruiken, om de zamenscholingen uiteen te drijven. Er werden eenige personen gekwetst en, gelijk een gerucht wil, een persoon gedood. Tegen middernacht was het plein ledig en de stad rustig. Heden is het evenzoo.

Van den 30sten. De rust is sedert niet bedenkelijk gestoord geworden.

Gisteren avond beleedigde een man feitelijk eene patrouille in de Leipziger-strasse; hij werd met kolsslagen nedergeworpen; hij stond weder op en begon zijne beleedigingen op nieuw, als wanneer hij doodgeschoten werd.

De regering doet talrijke gevangennemingen bewerkstelligen; maar zij heeft geenerlei vrees voor de handhaving der orde.

DRESDEN, 29 April.

Ook de Saksische weigende kamers zijn ontbonden.

KEULEN, 30 April.

Het gemeente-bestuur dezer stad heeft heden eene proclamatie uitgevaardigd aan alle gemeenten der Rijnprovincie, waarin het, uithoofde van den bedenkelijken toestand, in welken het vaderland verkeert, deze oproept tot eene gemeenschappelijke beraadslaging, te houden op Zaterdag, den 5den Mei, in het Raadhuis hier ter stede, en de raden van alle gemeenten uitnoodigt, om afgevaardigden derwaarts te zenden. De uitslag van deze gemeenschappelijke beraadslagingen zou daarna ter kennis van Z. M. den Koning worden gebracht.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 April.

Het regeringsblad deelt heden mede, „dat, naar luid eener telegrafische dépêche van den vlootvoogd *Tréhouart*, het eskader, onder diens bevelen, den 25sten April te Civita-Vecchia was aangekomen. Die stad was terstond, met goedvinden der plaatselijke overheid, door een korps van 1800 man der expeditionaire afdeling bezet. In den ochtend van den 26sten waren al de manschappen der expeditie reeds aan wal gebracht. Met de ontschepping van het materieel werd de meeste spoed gemaakt.”

— De spanning onder de bevolking duurt steeds voort en de opgewondenheid neemt eer toe dan af.

Tot dusver heeft men de onruststokers zonder moeite kunnen beteugelen; doch men is zeer beducht, dat er eindelijk weder ernstige onlusten zullen voorvallen. Men houdt het er echter tevens voor, dat de overheid volkomen bij magte is om de pogingen der democraten, tot omverwerping der orde, krachtig te onderdrukken.

— Men zegt, dat de politie bij de jongste huiszoekingen een volledig en zeer uitgewerkt plan tot eene omwenteling heeft in beslag genomen, waarin bijna alles voorzien en voor alles gezorgd was. Men schrijft de vervaardiging toe aan een beruchten publicist.

Van den 29sten. Hetgeen is medegedeeld nopens de waarschijnlijkheid, dat de prins van Joinville in het departement van de Haute-Marne zal worden benoemd, wordt bevestigd. Zelfs verzekert men, dat de zaak ernstige bekoorning verwekt bij de bewindlieden.

Van den 30sten. Van de eergisteren bij de zamenscholing aan de poort St. Denis gevangen genomen personen, ten getale van 400, zijn reeds 40 op vrije voeten gesteld; onder de overige tellt men zeer gewichtige vangsten.

— Te Marseille zijn met de stoomboot *Independa* vele vluchtelingen uit Palermo aangekomen, waaronder ook *Mirulawski*, die voor Catania gewond werd, *Ruggiero Settimo*, de president van den ministerraad, alsmede onderscheidene ministers en een groot aantal afgevaardigden.

— Het gerucht, dat de Paus weigerig blijft, om de door Frankrijk gestelde voorwaarden voor zijne terugkomst naar Rome goed te keuren, houdt aan. Van den anderen kant liep heden hier het gerucht, dat de te Civita-Vecchia ontschepte Fransche troepen op Rome aangerukt waren.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Dinsdag, 1 Mei.

In de zitting van heden is het wetsontwerp betreffende het batig slot van het bijzonder fonds voor de Dedemsvaart, met algemeene (57) stemmen aangenomen.

Vervolgens is het wetsontwerp wegens het onvervreemdbaar verklaren van militaire pensioenen en gagemanten, met eenige daarbij voorgestelde amendementen, aangenomen met 51 tegen 8 stemmen.

Is ingekomen een verzoekschrift uit Groningen, inhoudende bezwaren tegen de voorgedragene belastingwet tot dek-

king van het te kort, hetwelk verzonden wordt naar de commissie tot die verzoekschriften.

Zitting van Woensdag, 2 Mei.

In de zitting van heden is het ontwerp van wet, strekkende tot het verleenen van dispensatie van de wet van den 16den Nov. 1814 (Stbl. no. 106) tot het vergrooten van een gebouw te Ooltgensplaat aangenomen met 52 tegen 3 stemmen.

's GRAVENHAGE, 29 April.

Gisteren heeft Z. M. de Koning wederom in het paleis in het Noordeinde audientie verleend aan verschillende deputatiën en commissiën, waaronder ook eene van de *hoogeschool te Groningen*.

— Bij Zijner Majesteits beault van den 14den April j.l., is de heer J. P. H. *Gildemeester* benoemd tot Nederlandsch consul in Oppor- of Nieuw-Californië, verblijf houdende te San Francisco.

De Koning heeft den beroemden, en ook ten onzent zeer bekenden toneelschrijver *Eugène Scribe* het kommandeurskruis der orde van de Eikenkroon geschonken.

Van den 1sten Mei. De thesaurier van het Huis van wijlen Z. M. *Willem II* heeft, als daartoe gemachtigd, bij annonce van den 1sten Mei, al degenen opgeroepen, die aan de nalatenschap van Z. M. *Willem II* iets verschuldigd zijn of van H.D. iets te vorderen hebben, om daarvan aan hem betaling of opgave te doen vóór den 15den Junij e. k.

GORINCHEM, 27 April.

In den namiddag van heden zijn op de Merwede in éénen trek 535 elften gevangen. Dit is bij menschen geheugen niet gebeurd.

's HERTOGENBOSCH, 29 April.

Deelden wij voor eenigen tijd mede, dat over verschillende fabrikanen van Tilburg en Eindhoven bedreigingen waren ontvangen, zonder dat de schrijver daarvan hun bekend was, en dat de justitie aanstonds nasporingen omtrent dien schrijver in het werk stelde, — thans kunnen wij berichten, dat gisteren alhier in hechtenis is gesteld de heer *Jan Baptist Smits van Dijk*, een voornaam fabrikant te Tilburg, tegen wien, ter voorschreven zaak, door de arrondissementsrechtbank te dezer stede is verleend regtsingang met bevel van gevangenneming.

Naar men verneemt, moet genoemde persoon zijne schuld aan den officier van justitie volmondig hebben bekend.

GRONINGEN, 3 Mei.

Na het overlijden van *WILLEM II*, betuigde de Senaat dezer Universiteit zijne deelneming en rouw over dit verlies aan den Koning bij eenen brief, die weldra door een minnaam schrijven van wege Z. M. werd beantwoord. Zaterdag l.l. werd eene commissie uit den Senaat ten Hove ontvangen, welke den Koning de hulde en de gelukwensen der Hoogeschool bij de aanvaarding zijner Regering aanbod, en tevens het heil des Nederlandschen volks, met name den grondslag en voorwaarde van zijn geluk en voorspoed, het volksonderwijs, in al de kracht en omvang der zaak, aan 's Vorsten hooge en wakende zorg aanbeval. De aanspraak van den Rector werd door Z. M. op eene wijze beantwoord, welke geen twijfel kon doen ontstaan aangaande 's Konings ernstig voornemen, om zijne vermogens geheel te wijden aan een volk, 'twelk hij verklaarde hoog te achten en te eeren, wegens zijne trouw en liefde voor orde en regt, en om zijne bescherming te verleenen aan de instandhouding en bevordering van het onderwijs in het algemeen en de inrigtingen van hooger onderwijs, thans bestaande.

— Wij hebben in een gedeelte van de oplage onzer Courant van heden acht dagen, het berigt medegedeeld nopens een dien dag te Foxhol plaats gehad hebbende vergiftiging door onwetendheid, en dit berigt in een gedeelte van de exemplaren onzer Courant van Dingsdag l.l. herhaald.

Wij komen thans op deze ongelukkige gebeurtenis terug, ten einde een en ander moge dienen tot eene nieuwe waarschuwing aan de bewoners van het platte land, waar zulke schromelijke ongelukken zoo ligt kunnen voorkomen; weshalve men onzen landbewoners niet genoeg tot voorzigtigheid in dezen kan aansporen.

Blijkens een nader ingesteld en ons welwillend medegedeeld onderzoek, was het de wortel der *Vergiftige Waterscheerling* of *Kleine Delle Kervel* (*Cicuta Virosa*), die het onheil te Foxhol heeft veroorzaakt. Deze wortel nu is van buiten groen en geringeld, van binnen wit, en door *dwarsche middenschotjes in vele kleine holten verdeeld*. Als men denzelven doorsnijdt, vloeit er een geel, vrij onaangenaam riekend en bedwelmend vocht uit. De *Vergiftige Waterscheerling* bevat in al hare deelen eene scherpe stof, waardoor zij tot de *hevigste* scherp-verdoovende vergiften behoort en als eene der allergevaarlijkste inlandsche vergiften moet aangemerkt worden. — Daar zij nu in ons Vaderland op zeer vele plaatsen in slooten en moerassen voorkomt, onder anderen ook in deze provincie, en hare wortel (waar het hier juist op aankomt) door onkundigen zeer gemakkelijk kan verward worden met sommige eetbare wortels (b. v. *Sellerij*, *Pieterselie*, ook met *Kalmus-wortel*, en anderen), zoo is het geenszins te verwonderen, dat de gevallen van vergiftigingen door dezen wortel, ook in ons land niet zeer zeldzaam zijn. Er zijn dan ook onderscheidene zulke waarnemingen bekend gemaakt, onder anderen reeds vóór vele jaren, eene nopens drie kinderen, die zich bij Delft door het eien van dezen wortel vergiftigden, en waardoor prof. SCHWENCKE toen aanleiding kreeg tot zijne *Verhandeling over de waare gedaante, aard en uytwerking der Cicuta aquatica Gesneri, of Groote Waterscheerling enz., ten algemeenen nutte, inzonderheid dergeneen, die ten Plattenlande wonen, beschreven, afgebeeld, enz.*, 's Gravenhage 1756.

„Over diergelijke ongelukken zoude men geheele boekdeelen kunnen volschrijven. De wortels, die in den winter, de vezels, waarmede zij in den grond bevestigd zijn, verliezen, worden dan losgespoeld, aan den oever geworpen, en kunnen dan, vooral voor kinderen van landlieden, door hunne overeenkomst met andere eetbare wortels, „hoogst gevaarlijk worden,” zegt prof. MIQUEL, in zijne *Noord-Nederl. Vergiftige Gewassen*, bij de beschouwing der plant, die nu weder ook in onze nabijheid twee slagtoffers heeft gemaakt, welke — even als twee soldaten, waarvan de hoogleeraar MIQUEL aldaar onder anderen spreekt — den wortel der *Vergiftige Waterscheerling* met dien van den *Kalmus* verwarden.

Men ziet, dat deze soort van vergiftiging, door onkunde en onvoorzigtigheid, te lande alzo al zeer ligtelijk kan voorkomen.

Zich onthouden van 't gebruik van alle onbekende, in 't wild groeiende of twijfelachtige planten, of plantendeelen, — dit zal natuurlijk het beste middel wezen, om zulke ongelukken voor te komen, vooral daar, waar (zoo als bij kinderen) geene kennis aanwezig is, om de eene plant genoeg nauwkeurig te onderscheiden van eene andere, die daarmede in meerdere of mindere mate uitwendig overeenkomt. Anders zoude het gele vocht en de bijzondere verdeling in kleine holten, ter onderscheiding der *Vergiftige Waterscheerling*, reeds vrij voldoende zijn.

Moge dit ongeluk allen aansporen tot voorzigtigheid, en aan ouders en onderwijzers strekken tot eene goede gelegenheid, om hunne kinderen opmerkzaam te maken op het gevaar, dat er in 't gebruik van schijnbare voedselstoffen gelegen is.

— Vermelden wij in een vorig nummer van ons blad met genoegen de oprigting eener *spaarhas* ter dezer stede: niet minder genoegen doet het ons thans te kunnen vermelden, dat de bestuurders dier inrigting zich reeds in ruime medewerking, zoo van de zijde der handwerkslieden en minvermogenen, als van de zijde der meergegoede ingezetenen dezer stad mogen verheugen. De inschrijving ten behoeve dier inrigting, tot dekking van drukloonen en andere noodzakelijke onkosten, heeft bedragen voor het jaar der oprigting f 261,10, terwijl voor volgende jaren f 65,85 tot wederopzegging toe is toegezegd. Daar de kosten der eerste vestiging ongeveer f 130,00 hebben bedragen en de kosten van drukloonen, bodeloon, enz. jaarlijks zeer gering zullen zijn, bestaat het vooruitzicht, dat men het voornemen, om de deelhebbers in deze spaarkas, ook wanneer zij hunne inlage in geld terug ontvangen, eenig voordeel b. v. eene premie tot aanmoediging, of eene billijke rente toe te staan, gemakkelijk zal kunnen ten uitvoer leggen. In de maand April, zijnde de eerste maand der storing, hebben reeds 123 personen eene som van f 130,50 gestort, welke getallen beide belangrijk mogen worden genoemd, wanneer men bedenkt, dat de inleggers zelve nog met de inrigting en de voordeelen, daaruit voortvloeiende, nagenoeg onbekend en de verdiensten in de maand April voor velen nog gering zijn.

Ook de stedelijke regering heeft welwillend van hare zijde deze inrigting, als eene inrigting in het algemeen belang daargesteld, willen begunstigen, door aan het bestuur op deszelfs aanvraag welwillend een lokaal voor deszelfs vergaderingen af te staan, en hetzelfde zoodoende kosten te besparen.

Wij twijfelen niet, of deze mededeeling zal met belangstelling worden vernomen, en vele arbeidslieden zullen zich daardoor opgewekt gevoelen, deel te nemen in eene inrigting, die hun niets dan voordeel aanbiedt.

— Het gewoon jaarlijksch groot studenten schuttersfeest, hetwelk anders alhier ter stede in het najaar wordt gevierd, heeft het afgelopen jaar geen plaats gehad, maar is op gisteren gehouden, bij den kastelein VAN BIJMA te Kost-verloren. — 33 schutters hebben daaraan deelgenomen, en zijn de prijzen aan de navolgende heeren toegekend, als: J. A. TONCKENS, van Westervelde, een jagtgeweer met dubbelen loop; J. E. ALBERDA VAN MENCKEMA, van Groningen, een weitsch; P. A. VAN DER KETTEN, van Zwolle, 2 pistolen; J. H. VAN ROIJEN, van Zwolle, een hagelzak; J. VAN HAARSA DE WIT, van Buitenpost, een kruidhoorn, en W. TADEMA, van Makkum, mede een kruidhoorn. — Dit feest, hetwelk begunstigd werd door schoon weder en opgeluisterd door de muzik der stedelijke schutterij, werd door een groot aantal nieuwsgierigen bijgewoond.

— Wij meenen onze lezers opmerkzaam te moeten maken op de geschiedkundige Verhandeling, door onzen geleerden Oudheidkundige, dr. G. ACKER STRATINGH, in de laatste Aflevering (die voor Mei) van het Tijdschrift *Gruno* geplaatst.

Deze Verhandeling, waarvan het slot in de volgende Aflevering zal voorkomen, behandelt den *Oorsprong van de Munt en het Wapen der stad Groningen*, — derhalve een onderwerp voor de Geschiedenis onzer stad ten hoogste belangrijk, en waaraan hier — zoo als aan alles wat uit de pen van genoemden Oudheidkundige voortkomt — eene grondige behandeling is ten deel gevallen.

— Dingsdag, den 1sten Mei, is van hier naar Delfzijl vertrokken een detachement van het derde regement infanterie, onder kommando van den luit. VERKOUTEREN, om het aldaar in garnizoen liggende detachement af te lossen, hetwelk hier in den avond van dienzelvend dag insgelijks onder het kommando van een luit. VERKOUTEREN is teruggekeerd. — Woensdag middag zijn alhier van Ter Apel, na aldaar zes maanden te zijn gedetacheerd geweest, teruggekeerd een detachement van het derde regement infanterie, onder kommando van den luit. AALDRIGS.

— In den vroegen morgen van Dingsdag, den 1sten Mei, is aan het Schuitediep, op eene steep, levenloos gevonden de persoon van F. NIEBOER. — Hij had zich den vorigen avond met meer anderen in gezelschap begeven, en was te middernacht van daar vertrokken, zijnen weg nemende langs het Schuitediep. Het schijnt, dat hij op zijnen weg door eene hevige beroerte is aangetast.

— Wij zijn verzocht het volgende te plaatsen: Thans smaken de bewoners dezer stad buiten de Heerepoort, en de bezoekers van het sterrebosch het genoegen van de nachtegale bij menigte aldaar te kunnen hooren.

Heden morgen zijn er door een bewoner dier voorstad niet minder dan zes alleen in het sterrebosch opgemerkt. Moge nu de Kegering dezer stad de noodige maatregelen nemen, om het vangen van die vogelen onder de stads tafel te beletten, zoo als dit nu verscheidene jaren het geval is geweest, en waardoor zij er slechts eenige dagen hun verblijf mogten houden.

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

Toen bij gelegenheid der thans gehouden wordende discussiën over het Reglement van Orde voor de Tweede Kamer der Staten Generaal, door een der leden een amendement werd voorgesteld van *taalkundigen* aard, betrekkelijk de vraag, of het woord *aanbieden* ook in den zin van *schrijfelijk overzenden* konde worden gebezigd, werd dat amendement, behalve door den voorsteller, slechts door twee der leden ondersteund, en wel bepaaldelijk door de heeren GROEN VAN PRINSTERER en BOXMAN, de eerste wegens zijne beroemde geschied- en staatkundige geschriften, de andere wegens zijne schoone gedichten algemeen bekend. Zoodra nu de uitslag der stemming bekend was, werd door een der aanwezige leden het volgende *ex tempore* aan den voorsteller van het amendement, die bijna voor hem gezeten was, aangeboden:

*Dat maakt gewis het hart u lichter,
Dat stemmen vóór 't amendement
Eens prozaschrijvers en eens dichters,
Met zoo veel roem in 't land bekend.*

— Het heeft Z. M. den Koning beaagd, den kunstschilder A. F. T. LEMCKE, thans hier ter stede, voor eene aan Hoogstdezelve afgezondene Penneteekening, eene gratificatie van f 40 te verleenen.

De kunstenaar zal de aan Zijne Majest. ter *visa* aangeboden, en door Hoogstdezelve teruggezondene Penneteekening, in eene zeer fraai bewerkte lijst aan Groningers ingezeten ter verloting aanbieden, ten bedrage van f 50, en zal van die opbrengst aan de alhier bestaande commissie tot oprigting van het aan de nagedachtenis en ter eere van wijlen *WILLEM II* te stichten standbeeld, eene somma van f 16 doen behandigen.

DELFIJL, 2 Mei.

Een fraai gezigt leveren tegenwoordig de haven en de reede dezer plaats op, door het groote getal schepen, welke alhier liggen; behalve eenige nieuw uitgehaalde kofschepen, bevinden zich hier n.l. onderscheidene vaartuigen van vreemde natien, welke in de voortzetting hunner reis door de Deensche oorlogschepen verhinderd zijn, waaronder Engelse, Fransche, Holsteinsche, Deensche, Hannoverse, Spaansche en Zweedsche.

Dit was dan ook de reden, waarom men Zondag, den 29sten der vorige maand eene buitengewone menigte volks op het plankenhoofd zag bijeenkomen, om zich te verlustigen in het gezigt van deze, zoo zeer wat de soort betreft, verschillende vaartuigen, en werd hetzelfde nog verfraaid, doordien van bijna alle schepen de vlaggen wapperden, en zelfs een der Engelse — buiten zijne nationale — nog zeetien signaal-vlaggen ten toon spreide.

Op Donderdag, den 10den Mei 1849, des voormiddags te elf uur, zal, ingevolge magtiging en onder nadere goedkeuring, door den kolonel, directeur der tweede directie van fortificatiën, of, bij deszelfs afwezenheid, door den eerst aanwezenden ingenieur te Groningen, in het logement *het Wapen der Zeven Provinciën*, bij H. VAN DER LAAN, te Groningen, in het openbaar, op prijstijf, worden aanbesteed:

Het herstellen van de binnen- en buitenfronten der Boteringe- en Ebbingepoorten, en van de met het buitenfront der Boteringepoort in verband staande gedeelten der afsluitingsmuur van den lagen wal van de vesting Groningen, met bijlevering van alle daartoe benodigde bouwstoffen.

Aan het slot van haar *Overtigt van den handel van de provincie Rio-Janeiro* 1848, zegt de *Staats-Courant* van den 1sten dezer het volgende:

„Gedurende eenigen tijd hebben alle weldenkenden zich geveid met eene krachtige betuiging van den slavenhandel, ten gevolge van de door het bestuur dezer provincie aangenomen ernstige houding. Die hoop is echter weldra weer vervlogen, en hebben de slavenhandelaars het veld behouden, blijkens de groote menigte nieuw-aangekomen negers, die, van alle kanten, de provincie zijn binnengestroomd en, volgens eene matige berekening, op niet minder dan 35,000 worden geschat.”

In 1848 is op de Drentsche hoofdvart afvaartsgeld betaald door 5068 schepen, van welke 4692 alle schutten en 876 eene of eenige der schutten doorgevaren zijn. Buitendien waren in 1848 op de hoofdvart in de vaart 5 snikken (waarvan 2 alleen in 't bovenpand) en 4 veerpramen. In 1848 is bij de kas *ad pios usus* ontvangen voor afgescheepten turf f 1636,57, zoodat (naar 15 cent per dagwerk) van de Smilde is afgescheept 10910⁵ dagwerk, bestaande een dagwerk uit 10 à 12,000 turven.

Voor ongeveer drie weken ging een huisgezin van de Smilde naar Noord-Amerika. Een lid daarvan was dienstpligtig en mogt dus niet meer buitenlands. Gelukkig herinnerde zich een der huisgenooten de ontvlugting van *HUGO DE GROOT* en men pakte den zoon in eene kist. Tot Rotterdam ging alles goed, maar daar vond men contrabande in de kist en onze *Drentsche Hugo* werd frisch en gezond, doch een weinig confuus, voor den dag gehaald. De burgemeester

van de Smilde heeft dezer dagen op eene officiële wijze hiervan kennis gekregen.

In den Antwerpschen *Précurseur* van den 29sten April lezen men: „De kunsten hebben een groot verlies geleden. De schilder *MOLLIN*, wiens werken [ook in Groningen] zeer gezocht waren, is gisteren morgen in de kracht des levens, eene korte en hevige ziekte, overleden. Dit verlies zal de betreurd worden door allen, die den heer *MOLLIN* hebben gekend en de snelle vorderingen toejuichten, welke hij maakte, en welke hem in de rij der goede schilders van onzen tijd hadden geplaatst.”

Men meldt, dat de jeugdige baron DE GEER, die zij op het gesprongen schip *Christiaan VIII* bevond, en waar over wij voor eenige dagen spraken, zeer zeker geen *Il-lander*, maar allerwaarschijnlijkst een Zweed is.

Dezer dagen zijn te Antwerpen met de stoomboot van H. 36 stuks stieren en vaarsen van het Durhamsche ras aangevoerd, die door commissarissen van het Belgische Gouvernement in Engeland aangekocht zijn, om het Belgische rundvee te verbeteren.

Akademie-nieuws.

UTRECHT, 29 April.

Het collegie van curatoren van onze hoogeschool heeft den heer L. C. van Goudoever, doctor in de geneesheer- en verloskunde, bij de Hooge Regering voorgedragen als hoogleeraar in de Chirurgie en Obstetrie.

Kerknieuws.

SCHOONHOVEN, 27 April.

Heden heeft de kerkeraad alhier, ter vervulling der vacature ontstaan door het vertrek van ds. C. E. Koetveld naar 's Gravenhage, de volgende nominatie van predikanten gemaakt (alphabetisch gesteld):

DD. P. T. van den Berg, in 't Woud; V. J. Berkhout, te Monster; J. D. Holsteijn, te Nootdorp; T. H. van den Honert, theol. doct. te Moerdijk; W. H. Houël, te Groot-Lind; P. R. Hugenholtz, te Cillaarshoek; H. W. C. Hehen, te Kolderveen; C. J. van Ketwich, theol. doct. te Zandpoort; D. Pzn. Knüttel, te Ammerstol; U. J. W. Roldanus, te Katwijk aan den Rijn; P. A. van der Scheer, te Baambrugge; H. P. Schuurink, te Ruurlo.

Cholera-berigten.

DORDRECHT, 30 April. Sedert de laatste opgave zijn in het Cholera-ziekenhuis opgenomen twee lijdens, geene overleden.

Ingezonden Stukken.

De eenvoudige — maar volkomen voldoende wijze, waarop UTRECHT, van hare zijde, gezorgd heeft, zich van het voortbestaan harer Hoogeschool te verzekeren, ter navolging aan GRONINGEN aanbevelen.

't Is bekend, dat bij de aanstaande reorganisatie van ons Hooger Onderwijs, het al of niet bijeen voortbestaan der drie Vaderlandsche Hoogescholen een voornaam en eerste punt van beslissing zal uitmaken.

Er zijn er, die in plaats van drie, — ééne Hoogeschool wenschen. Zij wenschen zulks, opdat dan aan die ééne Hoogeschool het onderwijs zóó volledig worde gegeven, als de tegenwoordige stand der Wetenschappen dit eischt en elders ook over het geheel plaats vindt, en omdat zij van oordeel zijn, dat, in aanmerking genomen de tegenwoordige inrigting en stand van ons Hooger onderwijs, bij 't behoud van onze drie Hoogescholen, het tot stand brengen van zulk een universitair onderwijs (op drie plaatsen alzo) in ons land eene onmogelijkheid zal zijn.

Er zijn er anderen, die — evenzeer als de eersten — volmondig erkennen, dat sommige takken van het Hooger Onderwijs in ons land verbetering — vooral uitbreiding — volstrekt noodig hebben, — maar die overtuigd zijn, dat zulks zeer wel kan plaats vinden bij 't blijven bestaan der drie Hoogescholen.

Wij zijn van de laatste partij, doch hebben geenszins het plan thans over de zaak in het algemeen te spreken. Wij willen de zaak hier uit het oogpunt van 't *Geneeskundig Onderwijs* een weinig nader beschouwen, en hebben daartoe aanleiding gevonden in de verstandige maatregelen, die Utrecht ten opzichte van het behoud harer Hoogeschool dezer dagen heeft genomen.

Wij meenen als bekend te mogen vooronderstellen, dat de *Geneeskundige Faculteit* aan onze Hoogescholen het voornaamste punt van bezwaar oplevert bij het behandelen der vraag: of in steden, als *Leyden*, *Groningen* en *Utrecht*, eene Hoogeschool ooit op de behoorlijke hoogte kan worden gebracht? (Er zijn er toch velen, vooral van de Amsterdamsche partij, die het onthennend antwoord op deze vraag met hand en tand vasthouden, en *per fas et nefas* willen doorrijden, dat *alleen* in Amsterdam eene goede gelegenheid kan geschapen worden tot het geven en ontvangen van een *behoorlijk Geneeskundig Onderwijs*, en wel daarom bepaaldelijk, omdat — afgezien van Musea enz. — *alleen* daar eene voldoende gelegenheid zoude bestaan tot het bekomen en behandelen van het noodige aantal zieken en wat daarop verder betrekking heeft.)

Van het al of niet voortbestaan der *Geneeskundige faculteit* aan onze drie Hoogescholen, moet alzo het al of niet voortbestaan der Hoogescholen over het geheel, voor een voornaam gedeelte mede afhangen.

Maar het al of niet voortbestaan dier *Geneeskundige faculteiten* op hare beurt, behoort slechts af te hangen van de innerlijke bevoegdheid dier faculteiten zelve, om op den tegenwoordigen stand der *Geneeskundige Wetenschap* op zulk een voortbestaan aanspraak te mogen maken.

Het is alzo eenvoudig slechts de vraag, of de tegenwoordige staat onzer *Geneeskundige Faculteiten* inderdaad zóó reddeeloos moet geoordeeld worden, dat derzelver opheffing wenschelijk, ja volstrekt noodig is te achten, om voor ééne nieuwe en volledig toegeruste Faculteit, het liefst in Amsterdam, plaats te maken.

Die zóó oordeelen, gaan daarbij — hetzij stilzwijgend, hetzij openlijk — dan ook uit van de vooronderstelling, dat onze tegenwoordige drie *Geneeskundige Faculteiten* geenszins zoodanig kunnen verbeterd worden, dat zij aan de eischen der Wetenschap en van den Tijd volkomen voldoen, — of, in allen gevalle, dat de staat van 's lands kas niet toelaat, zoodanige uitgaven te doen, als voor zulk eene reorganisatie noodzakelijk zouden zijn.

Wij voor ons stemmen, even als allen, die genoeg met de zaak bekend en onpartijdig zijn, gaarne in met de klagen over de tegenwoordige onvolledige en gebrekkige organisatie van ons *Geneeskundig Hooger Onderwijs*, waarbij echter door het zoo beperkte personeel al het mogelijke steeds gedaan is en nog gedaan wordt, om de verkeerde bezuinigingszucht van onze latere ministeriën, wat het Hooger Onderwijs betreft, zoo veel doenlijk onschadelijk te maken.

Doch wij bestrijden de stelling, dat de opheffing der tegenwoordige faculteiten en de vestiging van ééne nieuwe noodzakelijk zijn, en durven met de volste overtuiging verklaren, dat er niet de minste zwaarigheid bestaat, om de drie faculteiten, met betrekkelijk weinige moeite en kosten, op de gewenschte hoogte te brengen, — en zoo doende het voortbestaan van al die faculteiten, en alzo middellijk van de geheele Hoogescholen, wenschelijk en ligt mogelijk te maken.

Men brenge slechts in toepassing het stelsel, dat reeds meermalen en door velen is voorgesteld, maar die, kortheids halve, door ons thans niet zullen worden aangevoerd. Wij willen slechts de aanbeveling van dat stelsel aanhalen, nu laatstelijk nog weder door prof. HOFSTEDER DE GROOT voorgedragen; — welk stelsel — en dit zegt meer — nu voor eenige dagen in Utrecht bereids in toepassing is gebracht en wij bij dezen aan onze stad ter navolging wenschen aan te bevelen. Wij zeggen met den zoo even genoemden Hoogleeraar (*Is Bezuiniging op het Onderwijs, vooral door opheffing eener Hoogeschool, aan te raden?* Groningen 1849, bl. 40—41), om ons slechts tot het ééne punt te bepalen, dat ons hier bezig houdt: „Waartoe hebben wij hier een Academisch, een Militair en een Stedelijk Hospitaal? Welk eene aanwinst voor de Studenten, zoo deze drie waren vereenigd, of liever,

Het Werk is 70 pagina's groot en staat door compressen druk gelijk met 112 pagina's gewonen druk; de prijs van 70 Centen mag dus zeer goedkoop geacht worden. Het is door een onzer beste Letterkundigen, met de meeste zorg samengesteld.

De ondergeteekende, zijne **LEESBIBLIOTHEEK** heden gesloten hebbende, heeft de eer daarvan bij deze zijne geachte Begunstigers te berichten, hen vriendelijk verzeeke, hem de nog in lezing zijnde **BOEKEN** onverwijld te willen terug zenden. Met den Leesbibliothekhouder **S. G. MOERBEEK**, in de N. Ebbingestraat, in het belang en ten gemakke zijner abonnéés eene overeenkomst gesloten hebbende, geeft hij zich de eer, onder dankbetuiging voor hem bewezen begunstiging, deze zijnen opvolger in zijne plaats, evenwel ter lezing bij abonnement als bij de week, in de algemeene gunst aan te bevelen.

GRONINGEN, 30 April 1849.

R. J. SCHIERBEEK.
Bij Vonnis der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te Groningen, d.d. 27sten April 1849, is, in plaats van den Heer Mr. C. TH. J. STEINMETZ, vroeger Regter in gemelde Regtbank, thans tot andere functien geroepen, als **REGTER-COMMISSARIS** in het Faillissement van **WILLEM BLAUPOT**, hebbende gehandeld onder de namen van **W. BLAUPOT** en **J. H. BLAUPOT & ZONN**, benoemd den Edel Achtb. Heer Mr. J. **WOLDRINGH**, Regter in dezelfde Regtbank.

Voor Extract conform:
Mr. S. MENALDA,
Curator.

HOMOLOGATIE.
Bij Vonnis der te Winschoten zitting houdende ARRONDISSEMENTS-REGTBANK van heden, is het **AKKOORD**, door den Heer **HENDRIKUS BOK**, Mr. Koper- en Blikslager te Nieuwe Pekela, — bij uitspraak van diezelfde Vierschaar, op den veertienden bevorens, ten verzoeke zijner CREDITEUREN, verklaard te zijn in staat van FAILLISSEMENT, — zijnen gezamenlijken **CHIROGRAPHAIEN SCHULDEISCHEREN** aangeboden, **GENOMOLOGEERD**; zullende de ondergeteekende, gewezen CURATOR in dit alsoo beëindigd Faillissement, na ommekomst van den bij Akkoord bepaalden tijd en daartoe door gezegden Heer BOK in staat gesteld, aan de GEVERIFIEERDE SCHULDEISCHERS, tegen volledige Kwijting, de overeengekomen BETALING doen toekomen.

WINSCHOTEN, 2 Mei 1849.

Mr. W. R. EMMEN.
De **BANKROET** van den **OOSTPOLDER** brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de AFTELOSSEN OBLIGATIËN, benevens de INTERESSEN van dien, ten laste van gemelden **POLDER**, zijnde Nos. 29, 42, 83, 105, 200 en 207, zullen worden UITBETAALD op MAANDAG, den 7den MEI eerstsk., ten Kantore van den Heer J. C. VAN HANSELT, te Groningen, en op MAANDAG, den 14den MEI daaraanvolgende, te Uithuizermeeden, ten Huize van den ondergeteekende.

Zullende de VOLDOENING der **RENTEN** van de NIET AFGELOSTE OBLIGATIËN geschieden te Groningen, ten zelfden Kantore, op MAANDAG, den 4den JUNIJ, en te Uithuizermeeden op MAANDAG, den 11den JUNIJ eerstkomende.

UITHUIZERMEEDEEN, 3 Mei 1849

M. J. STERENBERG,
Boekh.

SCHOUWERZIJLVEST.
De DIRECTIE van het **SCHOUWERZIJLVEST** brengt ter algemeene kennis, dat, ten gevolge het **BOUWEN** eener NIEUWE STEENEN SLUIS bij de **SCHOUWERZIJL**, de WEG over de **SCHOUWERZIJL**, van af ZATURDAG, den 5den DEZER, tot nadere BEKENDMAKING zal zijn **GESTREMD**.

WEHE, 2 Mei 1849.

Van wege de Directie voornd.,
De Secretaris:
J. VAN JUSLINGHA.

De ondergeteekende gevoelt zich gedrongen, om, bij zijn vertrek naar elders, door deze aan zijne veelvuldige Vrienden en goede Kennissen, welke hij gedurende zijn 27jarig verblijf hier ter Stede heeft leeren kennen en hoogachten, ook namens zijne Echtgenoot, zijnen welmeenenden **AFSCHEIDSGEBIJT** te brengen en hen op het hartelijkst **VAARWEL** te zeggen, terwijl hij ieder hunner in 't bijzonder den meesten zegen en voorspoed toewenst, en zich in hun vriendschappelijk aandenken voortdurend aanbeveelt.

GRONINGEN, 2 Mei 1849.

G. J. L. D. POITEVIN,
Oud-Prekiant van de Waalsche Gemeente
dezer Stad.

HOUTVEILING.
MORGEN, ZATURDAG voormiddag te 10 uur, bij den Zaagmolen de **Vriendchap**, van **BLOUW**, buiten het Kleine Poortje, bij Groningen, van eene groote partij **EIKENHOUT**, **BALKEN**, **KROMHOUT**, **KNIEN**, **BOGTEN**, **FLAKSTUKKEN**, ENZ., alsmede eene groote partij **PALEN**, geschikt voor Aannemers en onderscheiden Timmerwerk.

Firma Steen & Comp.

GROOTE VERKOOP VAN Manufacturen.

MAANDAG, den 7den Mei 1849, en volgende dagen ten Huize van de Kastelein **GIEZEN**, te **Helpman**, bestaande in **LAKENS**, **BROEKSTOFFEN**, **NANKINS**, gekleurde en ruwe **KATOENEN**, **LINNEN**, **BONTEN**, **MEUBELSITS**, en veel meer andere ARTIKELEN, te veel om te detailleeren.

Firma Steen & Comp.

Door vertrek naar elders, zal, op MAANDAG, den 7den en DINGSDAG, den 8ten Mei e.k., des voormiddags te tien uur te beginnen, voor en in het **BOELHUIS** in de Gelkingestraat, publiek, voetstoots, zonder ophoud, aan den meestbiedenden worden verkocht: een roijale nette **INBOEKDEL**, bestaande, onder anderen, in een **MAHONIEHOUTEN KABINET**, **DITO SECRETAIRE**, **COMMODE**, **PENANTTAFELTJE** met **MARMEREN BLAD**, eene zoo goed als nieuwe **6 Octaafs FORTEPIANO**, **2 DITO 5 Octaafs**, **EIKENHOUTEN KISTKABINET**, **DITO BUREAU** met **BOVENSTUK**, **SECRETARE**, **LADETAFELS**, **UITTREKTAfels**, **STOELEN**, **SPIEGELS**, **SCHILDERIEN**, **STOEL** en **KASTKLOKKEN**, veel **KOPER**, **TIN**, **BLIK** en **VAATWERK**, **GLAS**, **PORSELEIN**, **AARDEWERK**, **5 à 6 stellen** uit **DAMAST TAFELGOED**, **2 KINDERWAGENS**, **3 à 4 uittunstende stellingen** **BEDDEGOED** met **DEKBEDDEN**, **DEKENS**, ENZ., een **Koperen à NED. MUDDER** en eene partij **TAFELZILVER**, als **LEPELS**, **VORKEN**, ENZ., ENZ. Alles te bezien Zaturdag van 10 tot 12 en van 3 tot 6 uur.

VAN BOLHUIS & BOSCH.

BOELDAG,
op MAANDAG, den 7den Mei 1849 en volgende dagen, telkens des namiddags te één uur, ten verzoeke en ten Huize van de Erven wijlen **JAN ENTES BOER** en Vrouw, in de **Binnen-25**, bij **Woldendorp**, van:
6 PAARDEN, **20 HORENBEESTEN**, **10 SCHAPEN**, twee vette **VARKENS**, een besten **HEEMHOND**, **3 BOERENWAGENS**, **KORRELWAGEN**, **CHAI**, best **WELTERBLOK**, **4 PLOEGEN**, **5 EIDEN**, **RAAPZEIL** met **TOEBEHOREN**, **MELKGEREEDSCHAP**, ENZ., als eene groote **KERN**, **TUNEN**, **BALIEN**, **EMMERS**, allerhande **HUISMEUBELN**, **KABINETTEN**, **KLOKKEN**, **SPIEGELS**, **TAFELS**, **STOELEN**, **KOPER**, **TIN**, **IJZER**, **GLAS** en **AARDEWERK**, **BEDDEGOED**, ENZ.

B. HAITZEMA VIETOR, Notaris.

G. F. P. GOUDSCHAAL
is VERHUISD van de Zwanestraat naar de **BRUGSTRAAT**, naast Koopman **PFEIFFER**.
GRONINGEN, 8 Mei 1849.

BOELDAG,
op DONDERDAG, den 10den Mei 1849, precies te 1 uur, ten Sterfhuize van wijlen **A. D. MEIJER** en **GRIETJE BERENDS**, Eh., te **Zuidhooide**, van 10 stuks **HORENVEE**, **1 PAARD**, **1 VEULEN**, **9 SCHAPEN** met **LAMMEREN**, **BOEREN BESLAG** en **HUISMOBILIA**, **HOOFDSTROO**, **MEST**, ENZ.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

De ondergeteekende, ingevolge Advertentie van den 19den Febr. ll., de **AFFAIRE** van zijnen Vader met den 1sten MEI hebbende **OVERGENOMEN**, geeft bij deze kennis, dat de **LOKALEN** en **TUNEN**, vroeger aan de **SOCIETEIT DE HARMONIE** in huur afgestaan, van dit oogenblik af afsluitend zijn **OPENGESTELD** voor die **LEDEN** van genoemde Societeit, welke aan de in zijne Circulaire van den 15den Maart vermelde **VEREENIGING** hebben **DEELGENOMEN**. Terwijl hij zich in de gunst van die Heeren, welke reeds geteekend hebben aanbeveelt, neemt hij tevens de vrijheid, de andere Leden van genoemde Societeit tot **DEELNEMING** aan die Vereeniging uit te noodigen; zullende hij van zijne zijde alles aanwenden, om zich het vertrouwen van een ieder waardig te maken. De **CONTRIBUTIE**, welke uitsluitend voor **LECTUUR** bestemd is, is voor de maanden Mei tot en met October bepaald op f 1,25.

J. M. VAN ELMPT.
NB. Door nalatigheid van den Bode, die belast is met mijne **CIRCULAIRES** aan de **LEDEN** der **SOCIETEIT** te bezorgen en terug te halen, en daaraan voor het meereendeel niet voldaan zijnde, zoo worden de daarbij belanghebbende **LEDEN** verzocht, die geteekend hebben, dezelve te doen inzenden.

LEEST HIER!
Aan het geëerde Publiek wordt bekend gemaakt, dat het **BOELHUIS** in de **GELKINGESTRAAT**, gedreven door **B. VAN BOLHUIS**, in de Heerestraat, thans is overgegaan op **VAN BOLHUIS & BOSCH**, in de Gelkingestraat. — Eerstgenoemde bedankt zijne geëerde Begunstigers voor het geschonken vertrouwen, en laat genoemden recomanderen zich vriendelijk aan tot het **VERKOOPEN** van **ROERENDE GOEDEREN**, zoo voor de Huizen, als in het Boelhuize; belovende eene zuinige en prompte bediening.

VAN BOLHUIS & BOSCH,
Kooplieden in Beddegoederen, Manufacturen en Trijpen.

Heden mijnen **WINKEL** in **STERKE DRANKEN** en **KRUIDENIERSWAREN** aan **E. DE MUINCK** **OVERGEDRAGEN** hebbende, zoo bedank ik bij deze mijne geëerde Begunstigers voor het in mij gestelde vertrouwen, terwijl ik mijnen Opvolger in dezelfde gunst en vertrouwen aanbeveel.

E. SMIT.

Volgens bovenstaande Advertentie op heden den **WINKEL** in **STERKE DRANKEN** en **KRUIDENIERSWAREN** van **E. SMIT** **OVERGENOMEN** hebbende, zoo beveel ik mij vriendelijk in de gunst van mijne geachte Stad- en Landgenooten aan, terwijl ik door eene civiele en prompte bediening mij die gunst zal trachten waardig te maken.

GRONINGEN, 2 Mei 1849.

E. DE MUINCK,
aan het Schuitendiep, op den hoek van den Breedengang.

Onder dankbetuiging aan mijne Begunstigers voor het genoten vertrouwen, berigt de ondergeteekende, dat zij hare **Affaire** in **STERKE DRANKEN**, **KRUIDENIERSWAREN**, **VERSTOFFEN**, **TABAK**, **SIGAREN**, ENZ. op heden heeft **OVERGEDRAGEN** aan haren **OUDESTEN ZONN**, denzelven ten vriendelijkste verder aanbevelende.

J. SCHOLTENS,
Wdw. DANK BOSCH.

Volgens bovenstaande Annonce, gemelde **Affaire** van mijn **Moeder OVERGENOMEN** hebbende, zoo neem ik de vrijheid, mij in dezen in de begunstiging en recommandatie mijner geachte Stad- en Landgenooten aan te bevelen; belovende eene billijke en bonnette behandeling.

GRONINGEN, 1 Mei 1849.

H. SCHOLTENS BOSCH,
op den hoek van de Oude Kijk-in-'t Jatastraat, bij den Boog.

De ondergeteekende maakt door deze aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij **VERHUISD** is van de **VISSCHERSTRAAT** naar de **ZWANENSTRAAT**, het **TWEEDE HUIS** van de Markt; bevelende zich verder ten vriendelijkste aan in de gunst van zijne geëerde Stad- en Landgenooten in het **INBINDEN** van **BOEKEN** en het **LEVEREN** van **KANTOOR**- en **SCHOOLBEHOEFEN**.

W. SUIDEMA v. d. WOUDE.

BOEKHANDEL VAN K. FUHRI, TE 's GRAVENHAGE.

Een Nieuw Groot Prentenboek!

Van het groot en nieuw **Nederlandsch Prentenboek** waren in zes maanden tijd **ZESTIEN DUIZEND** Exemplaren verkocht. De Uitgever hoopt, dat het tegenwoordige **PRENTENBOEK** geen mindere belangstelling ontmoeten zal. Er is geen mindere zorg aan besteed. Het formaat is grooter, de platen menigvuldiger, het papier zwaarder en beter, de prijs goedkooper en de betaling gemakkelijk. In dit Prentenboek bevindt zich voor eene waarde van meer dan **vijftien duizend gulden** aan houtgravuren. De teekenaar verkrijgen alzoo, ongemerkt, een **Plaatwerk** van **HONDERD** vellen druks; een **HUISBOEK**, dat uit hoofde van desselfs afwisselenden inhoud en rijken voorraad van gravuren, de jeugd nooit vervelen zal, maar waarmede de kinderen van 't volgende geslacht zich nog vermaken kunnen.

Alom te bekomen: de **INTEKENLIJST** en de **EERSTE AFLEVERING**

VAN DE
OMNIBUS.
NEDERLANDSCH PRENTENBOEK

VOOR
JONGENS EN MEISJES,
DOOR
CLAUDIUS.
MET **TWEEDUIZEND HOUTGRAVUREN.**

Groot kwarto formaat.
IN VEERTIENDAAGSCHE AFLEVERINGEN
VAN VIER VELLEN DRUKS.
Iedere aflevering 25 Cents.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,
gedaan te Groningen; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundigs Wetenschappen.*
APRIL, 1849.

DAGEN.	BAROMETER OP 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREK.			LUCHTGASTELDRUID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	9 u.	5 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
22	758,24	757,79	757,65	7,0	9,1	5,4	0,74	0,74	0,80	N.W.t.N.	N.W.	W.N.W.	bewolkt	bewolkt	bewolkt
23	754,96	753,91	753,46	4,3	10,5	4,5	0,79	0,67	0,82	W.t.Z.	N.N.O.	N.O.	welg bewolkt	"	helder
24	759,06	754,96	755,77	6,5	9,7	5,6	0,74	0,65	0,81	N.O.t.O.	N.t.O.	N.	bewolkt	welg bewolkt	"
25	756,44	756,80	757,19	7,9	18,0	10,0	0,77	0,84	0,88	Z.t.O.	Z.W.	W.	betrokken	betrokken	betrokken
26	757,08	755,72	756,07	10,4	14,5	11,0	0,83	0,91	0,89	Z.	Z.Z.W.	Z.W.t.W.	bewolkt	regen	regen
27	758,28	757,96	757,08	8,9	16,4	10,4	0,92	0,72	0,94	W.Z.W.	Z.Z.O.	O.N.O.	mistig	bewolkt	bewolkt
28	754,80	755,26	756,24	13,3	15,3	10,7	0,89	0,89	0,86	Z.Z.O.	W.Z.W.	W.Z.W.	betrokken	"	"

Te Groningen, bij **G. M. VAN BOLHUIS HOUTSEMA**, Boekdrukker.

De ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij zijn **DUITSCH MEUBELMAGAZIJN** verplaatst heeft van de N. Ebbingestraat naar de **POELESTRAAT**, roode Lett. C no. 24. Daar hij thans voorzien is van nieuwe **MODELLEN** van **MEUBELN**, beveelt hij zich ten vriendelijkste zijne Stad- en Landgenooten aan.

B. BOEKHOLD.

De ondergeteekenden maken aan hare geëerde Begunstigers bekend, dat zij met den 1sten Mei zijn **VERHUISD** van de **Groote Markt** naar de **GELKINGESTRAAT**, Lett. E no. 108, en zich daar vriendelijk blijven aanbevelen in het geven van **ONDERWIJS** aan **MEISJES** in **VROUWELIJKE HANDWERKEN**; alsmede in het **HOEDEN** en **WOLLENNAAIJEN**.

A. en E. POELMAN.

N.B. Bij dezelve kunnen één of twee **KOSTMEISJES** worden geplaatst.

Bij U. S. OPPENHEIM,
in de Steentilstraat, zijn voor de 20ste **STAATSLOTERIJ** weer **KOOP**- en **HUURLIETEN**, volgens **Prijs-Courant**, te bekomen.

BESTE KROPSALADE,
à 10 Cts., bij **J. VROOM**, N. Nijk-in-'t Jatastraat.

PUIKE BITTERE ORANJES
heden ontvangen bij

H. ENSING,
O. Ebbingestraat, nabij den Boog.

P. WINTERWERF, aan de Groote Markt, Zuidzijde, berigt door deze, dat hij ontvangen heeft eene groote partij beste **WEST-FAALSCH EIMELHAMMEN**, **GE-ROOKT VLEESCH**, **SAUCIS** de **BOLOGNE**, **KOETONGEN**, best droog **SPEK** en **REUZEL**; verzoekt eens ieders gunst.

GEEN EXTEROOGEN EN LIKDORNS MEER!

Een **EENVOUDIG MIDDEL**, zonder **PIJN**; het verzegelde doosje met aanwijzing à 40 Cents.

GEEN

HOLLE KIEZEN MEER!

Een **EENVOUDIG MIDDEL** om **HOLLE KIEZEN** te **VULLEN** en alsoo **KIESPIJN** te voorkomen; het verzegelde doosje met aanwijzing à 55 Cents.

Bovenstaande middelen zijn in Depôt voorhanden bij den Boekverkooper **M. GAASBEEK**, in de N. Ebbingestraat, bij wien tevens het Depôt is gevestigd van de voor zoo vele kwalen heilzaam bevondene

HOLLOWAY'S PILLEN EN ZALF,

waarvan berichten tot nadere inlichting gratis bij bovengenoemde verkrijgbaar zijn.

Let Wel!

Een **HANDELHUIS** in **Noordduitschland** verlangt, op zeer voordeelige Voorwaarden, **AGENTEN** voor deze **STAD** en **PROVINCIE** voor **COURANTE** en **WINSTGEVENDE ARTIKELN**, die overal met succes kunnen worden gedebiteerd. — IJver en eerlijkheid zijn in dezen meer hoofdvereischten, dan wel eigenlijk gezegde handelskennis.

Men adresseere zich, onder naauwkeurige opgave van woonplaats, met franko Brieven, letters H G, aan het **BUREAU** dezer **COURANT**.

J. T. HÜTER, Instituteur, en Leeraar in de Moderne Talen aan het Gymnasium te Groningen, verlangt tegen **AUGUSTUS** eenen **SECONDANT**, van goede **GETUIGSCHRIJF** TEN voorzien en vooral bekwaam om **ONDERWIJS** te geven in de **ENGELSCH TAAAL** en **LETTERKUNDE**, en de **WISKUNST**. Ter nadere informatie adresseere men zich met Franko brieven.

LET WEL!

Een **KLEERMAKERSKNECHT** kan dadelijk **WERK** bekomen bij **L. DE GROOT**, te **Hoogezand**.

SIGARENMAKERS, hun Werk verstaande, en eenige **LEERLINGEN**, kunnen dadelijk **WERK** bekomen. Adres bij den **DRUKKER DEZER**.

Een **BANKETBAKKERSKNECHT**, zijn **WERK** min of meer verstaande, wordt gevraagd, om met 14 dagen of vroeger in dienst te treden. Adres aan het **BUREAU** dezer **COURANT**.